

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
ГРАД КИКИНДА
Комисија за јавну набавку
Број: V-404-1/2020-34
Дана: 25.06.2020. године
К и к и н д а

На основу члана 63. став 3. Закона о јавним набавкама («Сл. гласник РС» бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015) Комисија за јавну набавку – **Набавка и уградња елемената вертикалне сигнализације, обележавање хоризонталних ознака на општинских путева**

Бр. ЈН 34/ 2020 доставља:

Одговор на захтев за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације

Одговор Наручиоца на Захтев бр.2 за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације од стране заинтересованог лица од дана 23.06.2020.године

1. Заинтересовано лице је указало да је дискриминаторски постављен услов кадровског капацитета у делу којим је захтевана возачка дозвола за категорију моторног возила најмање „С1“, цитирајући своје, претходно постављено питање односно садржину захтева за додатним појашњењима. Истакао је да је у својим претходним одговорима наручилац навео да ће изменити конкурсну документацију у овом делу, али да до те измене није дошло, па је заинтересовано лице поновило свој захтев да се измени наведени услов кадровског капацитета и пропише да понуђачи имају запослено/радно ангажованог возача Б категорије.

Наручилац је објавио измену конкурсне документације на Порталу јавних набавки и предвидео следеће: „Возач који поседује возачку дозволу за категорију моторног возила најмање „Б“.

2. Заинтересовано лице је указало да је у оквиру додатног услова пословног капацитета наведено да се исти доказује, између осталог, достављањем и обрасца потврде о реализацији закључених уговора, који образац је прописан конкурсном документацијом. Истакао је да се у пракси неретко дешава да референтни наручиоци издају потврде о извршеним уговорима на сопственим обрасцима, те да је потребно да наручилац дозволи да се потврде о реализацији закључених уговора достављају и на обрасцима референтних наручилаца, ако ти образци садрже све податке као и образац захтеван предметном конкурсном документацијом.

Наручилац ће прихватити потврде о реализацији закључених уговора и на обрасцима референтних наручилаца, искључиво ако ти образци садрже све податке као образац захтеван предметном конкурсном документацијом. Предметно појашњење представља саставни део садржине конкурсне документације.

3. Наручилац је, како је даље истакло заинтересовано лице, прописао да понуђач мора да поседује и:

3. А) Извештаје о испитивању саобраћајне сигнализације за обавезни сет типова знакова у складу са Техничким упутством БС-06 издате од стране акредитоване лабораторије, којим ће доказати испуњеност услова за израду вертикалне саобраћајне сигнализације у складу са стандардом СРПС

12899-1, Правилником о саобраћајној сигнализацији („Сл. гласник РС", бр. 85/2017), техничким упутствима ЈП Путеви Србије БС-06 и СП-01;

Б) Извештаје о контролисању вертикалне саобраћајне сигнализације издате од стране акредитоване лабораторије којима се доказује усклађеност са важећим српским стандардима;

Из наведеног услова, како заинтересовано лице закључује, може се утврдити да наручилац захтева извештај о испитивању саобраћајне сигнализације издат од акредитоване лабораторије.

На основу цитираног, заинтересовано лице је указало да је у поступку приступања Светској трговинској организацији (СТО) Србија обавезна да своје законодавство прилагоди споразуму СТО, односно да сва правила и процедуре који се примењују у Србији, а који могу имати утицаја на слободан проток робе, усагласи са правилима СТО. Такав је случај и са Споразумом СТО о техничким препрекама трговини, који, између осталог, утврђује правила и принципе у области примене техничких прописа других држава, као и важења иностраних исправа и знакова усаглашености, а ова област уређена је Уредбом о начину признавања иностраних исправа и знакова усаглашености ("Службени гласник РС", бр. 98/09 и 110/16).

Заинтересовано лице је указало да се из одговора надлежног ресорног министарства - Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, број 011-00-00312/2019- 07 од 10.07.2019. године, види да се морају признати иностране исправе о усаглашености које издају инострана тела за оцењивање усаглашености и знакова усаглашености издатих у иностранству за област саобраћајне сигнализације, уколико исти испуњавају захтеве стандарда СРПС ЕН 12899.

Заинтересовано лице је упутило захтев наручиоцу да прецизира да ли ће прихватити извештаје о испитивању које је издала акредитована лабораторија у иностранству.

Наручилац истиче да је нејасно због чега заинтересовано лице наводи обавезе Србије у процесу приступања Светској трговинској организацији које се свакако не могу применити на конкретан случај, будући да посебни прописи, Закони, технички прописи и српски стандарди једино примењују у поступцима јавних набавки у Републици Србији. Такође, навођење одговора Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, број 011-00-00312/2019- 07 од 10.07.2019. године, као доказа да се морају признати иностране исправе о усаглашености које издају инострана тела за оцењивање усаглашености и знакова усаглашености издатих у иностранству за област саобраћајне сигнализације, уколико исти испуњавају захтеве стандарда СРПС ЕН 12899, није од значаја за конкретно питање заинтересованог лица. У конкретном случају, а с обзиром на постављен захтев заинтересованог лица, јасно је да исти тражи прихватање извештаја о испитивању које је издала акредитована лабораторија у иностранству. У том смислу, све што је заинтересовано лице истакло у прилог својих тврдњи је непримењиво, јер су захтеви конкурсне документације и важећих прописа недвосмислено јасни и конкретни – потребно је доставити Извештаје о испитивању саобраћајне сигнализације у складу са Техничким упутством БС-06 издате од стране акредитоване лабораторије, којим ће доказати испуњеност услова за израду вертикалне саобраћајне сигнализације у складу са стандардом СРПС 12899-1, Правилником о саобраћајној сигнализацији („Сл. гласник РС", бр. 85/2017), техничким упутствима ЈП Путеви Србије БС-06 и СП-01.

Дакле, само уколико акредитована лабораторија у иностранству изврши испитивање у складу са Техничким упутством БС-06 издате од стране акредитоване лабораторије, којим ће доказати испуњеност услова за израду вертикалне саобраћајне сигнализације у складу са стандардом СРПС 12899-1, Правилником о саобраћајној сигнализацији („Сл. гласник РС", бр. 85/2017), техничким упутствима ЈП Путеви Србије БС-06 и СП-01, што подразумева и важеће српске стандарде обухваћене тим испитивањем, наручилац ће прихватити такав извештај.

Наиме, Правилник о саобраћајној сигнализацији, као технички пропис, је ступио на снагу 01.05.2010. године и од тог дана су одредбе истог обавезујуће за ЈП „Путеви Србије“ Београд, извођаче радова којима су на основу уговора са ЈП „Путеви Србије“ поверени државни путеви на одржавање и заштиту, произвођаче саобраћајне сигнализације и опреме и извођаче радова на обележавању ознака на коловозу. У поступку израде саобраћајних знакова, произвођачи истих су дужни да се придржавају одредби Техничког упутства (са обавезујућом применом) о начину испитивања и поступку оцењивања усаглашености саобраћајних знакова на државним путевима Републике Србија, са захтевима српских стандарда, донетим и усвојеним од стране ЈП „Путеви Србије“. Чланом 4. Правилника је јасно прописано да се техничке карактеристике саобраћајне

сигнализације изводе у складу са важећим српским стандардима, те да само ако не постоји одговарајући српски стандард, примениће се европски стандард.

Додатно, Правилником о радовима на редовном одржавању јавних путева, у члану 2. је наведено да редовно одржавање обухвата скуп активности, мера и радова, који се предузимају током дела или целе календарске године, на путној мрежи или на појединим деоницама пута, ради одржавања и очувања функционалне исправности јавног пута, путних објеката, саобраћајне сигнализације и опреме пута (у даљем тексту: сигнализација и опрема). Начин извођења радова на редовном одржавању јавних путева подразумева извођење радова у складу са важећим српским стандардима из области грађевинских радова, сигнализације и опреме.

Саобраћајни знакови треба да испуне све важеће СРПС стандарде који регулишу саобраћајну сигнализацију, уколико нису у супротности са Правилником о саобраћајној сигнализацији. Према Закону о стандардизацији Институт за стандардизацију Србије доноси, објављује, преиспитује и повлачи српске стандарде. Конкретно, српске стандарде у области саобраћајних знакова, ознака на путу и опреме пута припрема Комисија за стандарде и сродне документе надлежног Института за стандардизацију Србије. Постоји усвојена листа важећих српских стандарда које је усвојила ова комисија и коју је објавио Институт за стандардизацију Србије.

Ради уградње саобраћајног знака у објекат потребно је обезбедити доказ да саобраћајни знак испуњава захтеве важећег Правилника о саобраћајној сигнализацији, као техничког прописа којим су утврђени захтеви за употребу, уградњу и перформансе који морају да имају саобраћајни знакови који се уграђују у објекат. Све наведено је становиште које је садржано у мишљењу Министарства грађевине, саобраћаја и инфраструктуре од 24.12.2019. године, које мишљење је цитирано у поступцима јавних набавки са истим предметом.

Сасвим је јасно да је на територији Републике Србије у области саобраћајне сигнализације неопходно поштовати и доказати испуњеност захтева српских стандарда и осталих релевантних прописа, што мора да буде потврђено и обухваћено захтеваним извештајем о испитивању акредитоване лабораторије.

На крају, Законом о јавним набавкама у члану 71. којим се уређују техничке спецификације, је прописано да **ако се технички пропис позива на српски стандард, такав стандард је обавезан** и примењује се као технички пропис, без навођења речи „или одговарајуће”. Дакле, и сам основни Закон прави јасну разлику и даје на значају техничким прописима (као што је Правилник о саобраћајној сигнализацији) који се позивају на српске стандарде и утврђује да је у том случају такав стандард обавезан.

У Републици Србији, АМСС-Центар за моторна возила доо Београд је, по обиму акредитације, акредитована лабораторија за испитивање саобраћајне сигнализације по важећим српским стандардима, утврђеним на основу Правилника о саобраћајној сигнализацији, а од стране надлежног Института за стандардизацију Србије.

4. Заинтересовано лице је истакло да је наручилац прописао услов да понуђач мора да поседује и: *„5. Потврду о налепницама издату од акредитоване лабораторије и узорак налепнице произвођача са потребним подацима у складу са техничким упутством БС-06.“*

Заинтересовано лице је, како је навео, „увидом у услов“ утврдио да је наручилац прописао да се у понуди доставља узорак налепнице произвођача са потребним подацима у складу са техничким упутством БС-06. Наведени услов да налепнице садрже све податке у складу са техничким упутством БС-06, према закључивању заинтересованог лица, није у логичкој вези са предметом јавне набавке и ограничава конкуренцију супротно члану 76. став 6. ЗЈН, а са њим у вези и члану 10. ЗЈН. Заинтересовано лице је истакло да се из Техничког упутства БС-06 може утврдити да је исто издало Јавно предузеће Путеви Србије и да исто у делу означавање усаглашених знакова садржи опис изгледа налепнице. Увидом у изглед налепнице за означавање саобраћајних знакова, може се утврдити да би таква налепница морала да садржи, са леве стране, ознаку ЈП Путеви Србије. Даље, како заинтересовано лице даље истиче, увидом у техничко упутство БС-06, на страни 16, наводи се да то лево поље означава назив предузећа које је инвеститор набавке саобраћајних знакова.

Из наведеног, како заинтересовано лице закључује, може се утврдити да се наведено техничко упутство може применити само у ситуацији када је наручилац саобраћајних знакова ЈП Путеви Србије, јер је исто и издато за примену од стране ЈП Путеви Србије, а не за општу примену.

Закључио је да је чињеница да предметну јавну набавку не спроводи ЈП Путеви Србије већ Град Кикинда, те да сходно томе, наручилац нема основа да захтев да налепнице произвођача садрже податке које се односе на другог наручиоца. Постављен је захтев да се избрише из конкурсне документације да налепница произвођача мора да садржи податке у складу са техничким упутством БС-06. Заинтересовано лице сматра да је довољно да налепница буде усаглашена са стандардом СРПС ЕН 12899, јер Правилник о саобраћајној сигнализацији не прописује техничко упутство БС-06, већ СРПС ЕН 12899.

Наручилац остаје у свему при садржини конкурсне документације.

Наиме, Техничким упутством БС-06 је прописано да сви знакови који се испоручују морају бити обележени налепницом. Означавање се врши сигурносном самоуништавајућом заштитном налепницом са задње стране знака. Сигурносну самоуништавајућу заштитну налепницу са редним серијским бројем издаје акредитована организација која је извршила оцену усаглашености а на основу извештаја о испитивању. Произвођач сигурносне самоуништавајуће заштитне налепнице је Народна банка Србије- Завод за израду новчаница и кованог новца и испоручује је Акредитованој лабораторији на основу њиховог захтева и приложене атестне документације којим доказује да су испитивања извршена у складу са захтевима важећих закона у РС, важећег Правилника о саобраћајној сигнализацији, Техничких упутстава ЈП Путеви и домаћих стандарда.

Испод Сlike 4. која показује изглед (дакле, на слици је дат пример) налепнице за означавање саобраћајних знакова, наведено је, у форми упутства, да лево поље означава назив предузећа који је инвеститор набавке саобраћајних знакова.

Потпуно је погрешно и нетачно закључивање заинтересованог лица да би налепница морала да садржи, са леве стране, ознаку ЈП Путеви Србије, те да се наведено техничко упутство може применити само у ситуацији када је наручилац саобраћајних знакова ЈП Путеви Србије. Наведено указивање је само по себи у најмању руку, неуобичајено, јер заинтересовано лице цитира да се на страни 16. наводи да то лево поље означава назив предузећа које је инвеститор набавке саобраћајних знакова. Нејасно је и контрадикторно заинтересовано лице изнело своје тврдње, потпуно погрешно читајући садржину техничког упутства, коју садржину и обавезе би ипак, као привредни субјект који конкурише за доделу уговора са овим, специфичним предметом набавке, морао да познаје. Назив предузећа које је инвеститор је, очигледно, град Кикинда, што ће бити садржано на налепницама које су захтеване у конкретној јавној набавци инвеститора набавке – наручиоца Града Кикинде. Заинтересовано лице изводи погрешан закључак, који заиста нема било какво чињенично утемељење, да наручилац нема основа да захтева да налепнице произвођача садрже податке које се односе на другог наручиоца, јер то наручилац уопште није тражио нити се на буквалан начин могу читати слике дате као пример изгледа налепница у Техничком упутству. Техничко упутство БС-06 односи на све произвођаче саобраћајних знакова и опреме, извођаче радова и надзорне органе задужене за ову врсту радова на путевима, као и на јединице локалне самоуправе које изводе радове на државним путевима и које желе да поставе минималне захтеве квалитета саобраћајних знакова, што је наведено у самом Техничком упутству и самим тим је исто опште примене.

5. Заинтересовано лице је поновило наводе изнете у претходним питањима, на које је наручилац већ објавио детаљан и аргументован одговор, не износећи било какве нове аргументе нити чињенице. Наиме, поново је наведено у допису заинтересованог лица да се увидом у Техничко упутство БС-06 може утврдити да није објављено у Службеном гласнику Републике Србије, на основу којих прописа је донето, када ступа на снагу и од када почиње његова примена, те су поново цитирани прописи од значаја за предмет јавне набавке. Наручилац истиче да су наводи заинтересованог лица да Техничко упутство БС-06 није објављено у Службеном гласнику Републике Србије, да се не зна на основу којих прописа је донето, када ступа на снагу и од када почиње његова примена, ни на који начин не доказују да постављени услов пословног капацитета није у логичкој вези са предметом јавне набавке као и да је њиме ограничена конкуренција. Ако је јавном предузећу поверено обављање делатности од општег интереса од стране Републике Србије, и то предузеће своју надлежност односно упутства за поступање обједини у документима која објављује, а која су намењена свима који се баве одржавањем путева у најширем смислу, онда је свакако обавеза наручиоца да таква упутства, за која управљач путева наводи да су обавезујућа, узме у обзир увек када спроводи набавке из те области.

Све наведено је наручилац већ објаснио у претходним одговорима на захтев за додатним појашњењима који је поднело исто заинтересовано лице, а које у овом допису није изнело било какве нове наводе, доказе ни чињенице у прилог својих тврдњи.

Опреза ради, наручилац поново наводи да је дужан да, поред прописа, користи препоруке и добру праксу у предметној области како би на сврсисходан и економичан начин задовољио своје потребе, а кроз додатне услове за учешће у поступку обезбеди адекватне капацитете понуђача који јавну набавку могу да реализују на квалитетан начин. Посебно, наручилац истиче да су Техничка упутства управљача путева ЈП Путеви Србије намењена произвођачима саобраћајних знакова и опреме, извођачима радова и надзорним органима задуженим за ову врсту радова на путевима, као и јединицама локалне самоуправе које изводе радове на државним путевима и које желе да поставе минималне захтеве квалитета саобраћајних знакова. Основни принципи и дефиниције који су приказани у упутствима битно смањују било какве недоумице и стручне дилеме у примени материјала, а истовремено доприноси ефикаснијем и безбеднијем саобраћају на путевима.

С обзиром да кроз Кикинду пролазе државни путеви и да наручилац врши постављање и одржавање на истим, наручилац сматра да Техничко упутство ЈП „Путеви Србије“ ОП-01 и БС-06 од 15.05.2019. године са обавезујућом применом у сваком случају дефинише карактеристике саобраћајне сигнализације која је у надлежности наручиоца и које наручилац према објективним потребама које има, у потпуности поштује и примењује. У Техничким упутствима изричито је наведено да су обавезујућа и кроз садржину истих дате су смернице у вези са изградом техничке документације у области саобраћајне сигнализације и опреме на државним путевима Републике Србије како би се обезбедило побољшање постојећег стања у области вертикалне сигнализације, квалитета вертикалне саобраћајне сигнализације, формирали основни принципи регулисања и вођења саобраћаја и постизање вишег нивоа безбедности саобраћаја, а све у складу са европском регулативом и праксом и применом одредаба стандарда ЕН 12899-1 и СРПС ЕН 12899-1. Одлуком о оснивању Јавног предузећа за управљање државним путевима („Сл. гласник РС“, бр. 115/2005), основано је јавно предузеће за управљање државним путевима што обухвата следеће послове: коришћење државног пута, организовање и контрола наплате, накнада за употребу државног пута, вршење јавних овлашћења и сл.; заштита државног пута; вршење инвеститорске функције на изградњи и реконструкцији државног пута; организовање и обављање стручних послова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити државног пута; уступање радова на одржавању државног пута; организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом државног пута; планирање изградње, реконструкције, одржавања и заштите државног пута; означавање државног пута и вођење евиденције о државним путевима и о саобраћајно-техничким подацима за те путеве; управљање саобраћајем и организовање и обављање бројања возила на државном путу.

Самим тим, обавеза је наручиоца да, спроводећи поступак јавне набавке са овим предметом, поштује техничка упутства ЈП „Путеви Србије“, будући да су она обавезујућа за све извођаче радова на државним путевима. Такође, наведена упутства су и смерница за примену и на свим осталим путевима, јер означавање путева мора бити уједначено и усаглашено са државним путевима који пролазе кроз целу Србију и самим тим за локалне самоуправе које су одговорне за своје путеве. Заинтересовано лице није навело било какве доказе ни конкретне чињенице које иду у прилог његовим тврдњама о потреби да се избришу делови пословног капацитета у наведеним тачкама ни у овом захтеву за додатним појашњењима. И у вези са наведеним, наручилац остаје у свему што је навео у претходним одговорима и истиче да је конкурсна документација сачињена у потпуности у складу са свим начелима јавних набавки, као и чл. 61. став 1. и 76. ЗЈН.

Све наведено потврђује и пракса Републичке комисије, која је одлучивала о поднетим захтевима за заштиту права у предметним поступцима јавних набавки, а којом је недвосмислено утврђено да наручиоци имају право да захтевају испуњеност захтева које познају Техничка упутства Путева Србије у области саобраћајне сигнализације. То су решења бр. 4-00-719/2019, 4-00-1025/2019 и 4-00-1117/2018.

Комисија наручиоца истиче да права наручиоца не могу бити ограничена, нити исти има дужност да мења и прилагођава своје објективне потребе свим заинтересованим лицима, односно да омогућава

учешће у поступку свим потенцијалним понуђачима, већ само онима који заиста и могу да несметано реализују конкретан уговор.

Комисија за јавну набавку

Напомена: *Овај документ са логом наручиоца пуноважан је без печата и потписа*